

**Міністерство освіти і науки України
Сумський державний університет
Кафедра маркетингу та УІД
Сумський регіональний центр
інтелектуального розвитку
Українська асоціація маркетингу
Всеукраїнська спілка вчених-економістів**

**Збірник тез доповідей
X Міжнародної
науково-практичної конференції**

**«МАРКЕТИНГ ІННОВАЦІЙ
І ІННОВАЦІЇ У МАРКЕТИНГУ»**

29 вересня – 1 жовтня 2016 року

Суми 2016

ІННОВАЦІЙНА ІНТЕЛЕКТУАЛЬНА ВЛАСНІСТЬ ЯК ОБ'ЄКТИВНА КАТЕГОРІЯ СУЧАСНОГО РОЗВИТКУ

На сучасному етапі розвитку економічних систем різних рівнів під впливом глобалізаційних процесів постає гостра проблема пошуку ефективних шляхів їх розвитку. Досвід розвинених країн свідчить, що це інноваційних шлях розвитку. Інноваційна економіка як тип нової економіки міцно закріпилась в науковій сфері, а практика впровадження інновацій підтверджує її безальтернативність. Ключовим і якісним чинником інноваційного розвитку є інтелектуальна власність. В той же час, інтелектуальна власність є важливим об'єктом оцінки і управління в діяльності суб'єкта господарювання будь-якого рівня.

За підрахунками НАНУ, в Україні при оцінюванні вартості підприємств інтелектуальна власність враховується лише в розмірі 1 %, в той час у країнах Європейського союзу цей показник сягає 50 – 85 % [1]. Цілком очевидно, що сфера інтелектуальної власності в Україні потребує реформ і трансформаційних процесів, щоб суттєво підвищити ефективність її функціонування до стандартів Євросоюзу.

Отже, інтелектуальна власність є об'єктивною умовою функціонування інноваційної економіки. В ринковій економіці таке функціонування інтелектуальної власності відбувається в межах двох важливих складових розвитку суспільного виробництва: економічної й інноваційної. Саме така ринкова особливість формування і комерціалізації інтелектуальної власності визначає необхідність акцентувати увагу на її інноваційній складовій.

При дослідженні інтелектуальної власності та питань інноваційного розвитку важливо враховувати думки і висновки більшості вчених-економістів. Так, у роботі [1], констатується, що несформованість національної інноваційної системи, недостатня ефективність системи охорони та захисту прав інтелектуальної власності перешкоджає розвитку інноваційної діяльності, утворенню в Україні цивілізованого ринку інтелектуальної власності, а в науковій праці [2] стверджується, що система інтелектуальної власності України має низку системних вад, зокрема: є громіздкою та витратною у вимірі отримання авторських та інших прав; не надає ефективного захисту прав власності як резидентам, так й нерезидентам; відтак, не сприяє, а навпаки, гальмує інноваційний розвиток.

Потрібно відмітити, що факти і цифри підтверджують їх загальні висновки: витрати підприємств на отримання та використання

патентів на винаходи, корисні моделі з 2007 року в Україні збільшились у 18 разів, що суттєво перевищує такі ж витрати підприємств у європейських країнах.

Така невтішна статистика усугубляється ще й рядом інших негативних чинників, а саме: динамікою зниження випуску інноваційної продукції, зменшенням загальної кількості винаходів, які застосовуються у виробничому процесі, скороченням кількості винахідників, зниженням якості об'єктів інтелектуальної власності тощо. Має місце недостатнє усвідомлення на мікрорівні зміни домінуючого фактора виробництва (знання та інновації).

Отже, в комплексному дослідженні інтелектуальної власності важливо визначити і розрізнити такі категорії як «інноваційна інтелектуальна власність» (ІВ) та «інноваційна інтелектуальна власність корпорації» (Ін.Інт.ВлКорп.). Вони дозволяють більш змістовно і ефективно оцінювати і здійснювати загальний процес інновацізації корпорації. Пропонуємо наступне трактування категорій «інноваційна інтелектуальна власність» та «інноваційна інтелектуальна власність корпорації».

Інноваційна інтелектуальна власність – є макроекономічною категорією, виступає гармонійною частиною інтелектуальної власності, характеризує специфічний зміст і функціонує у відповідності з особливостями певного стану суспільного розвитку, регулюється економіко-правовими відносинами, має в межах певного періоду часу всі ознаки інноваційності і, тим самим, несе в собі потенціал інноваційного розвитку.

Інноваційна інтелектуальна власність корпорації (Ін.Інт.ВлКорп.) – є мікроекономічною категорією, виступає гармонійною складовою інтелектуальної власності, регулюється економіко-правовими відносинами, має в межах певного періоду часу всі ознаки інноваційності і, за своїм змістом і приналежністю, призвана всебічно сприяти системному інноваційному розвитку корпорації та отриманню, на цих засадах, додаткового доходу.

Розглянуті в даному дослідженні теоретико-методологічні положення дозволяють більш глибоко досліджувати роль і вплив інтелектуальної власності на економіко-інноваційний розвиток різних рівнів господарювання.

1. Пріоритети національного економічного розвитку в контексті глобалізаційних викликів : монографія : у 2 ч. – Ч. 1 / за ред. В.М. Гейця, А.А. Мазаракі. – К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2008. – 389 с.

2. Семіноженко В. Інноваційні процеси в галузі інтелектуальної власності. // – Режим доступу: old.niss.gov.ua/monitor/May2009/1.html.